

## Akademia Opieki Długoterminowej szansą na poprawę opieki nad pacjentem w domu

Zgodnie z prognozą GUS w 2050 r. osoby starsze (w wieku 60 lat i więcej) będą stanowić aż 40,4% mieszkańców Polski. Konsekwencją zaawansowanego procesu starzenia się społeczeństwa staje się konieczność rozwoju opieki długoterminowej dla pacjentów przewlekle chorych i osób starszych. Akademia Opieki Długoterminowej, program szkoleń dla pielęgniarek udzielających świadczeń w warunkach domowych, to odpowiedź na wskazywaną przez WHO potrzebę stworzenia i rozwijania kadry medycznej jako jednego z filarów kompleksowego i spójnego systemu opieki długoterminowej.

Aż w co drugim polskim domu<sup>1</sup> przebywa przynajmniej jedna osoba starsza w wieku powyżej 60 roku życia. Jednocześnie aż 67,7% z nich<sup>2</sup> wskazuje na długotrwałe problemy zdrowotne lub choroby przewlekłe, co w konsekwencji może wiązać się z koniecznością objęcia ich pielęgniarską opieką długoterminową w domu. Tego typu świadczenie w Polsce dotyczy pacjentów, którzy nie wymagają hospitalizacji i nie mogą lub nie chcą przebywać w instytucjach opieki stacjonarnej: zakładach opiekuńczo-leczniczych lub pielęgnacyjno-opiekuńczych. Zgodnie z wynikiem raportu Angel Care, znacząca większość polskich seniorów (87%)<sup>3</sup> czuje się bezpiecznie w domu, co sprawia, że preferują ten typ opieki. Liczba wizyt pielęgniarki świadczącej usługi w domu pacjenta zależy od jej specjalizacji. W przypadku pielęgniarki długoterminowej powinna wynosić nie mniej niż 4 wizyty tygodniowo, a środowiskowej – ustalana jest na podstawie zapotrzebowania pacjenta. W obu przypadkach chorzy i ich opiekunowie mogą liczyć na pomoc z zakresu pielęgnacji oraz zapewnienia ciągłości świadczeń profilaktycznych, pielęgnacyjnych i leczniczych.

Notowane w Polsce wydatki na długoterminowe świadczenia pielęgnacyjne (w domu i w ramach opieki stacjonarnej) są ponad trzykrotnie niższe od średniej Unii Europejskiej<sup>4</sup> i plasują nas na końcowych miejscach rankingu. Eksperti zgodnie wskazują na konieczność usystematyzowania opieki długoterminowej w naszym kraju. – *Niezinstytucjonalizowana opieka nad pacjentem w domu niesie ze sobą ogromne koszty pośrednie. Opieka nieformalna, a więc oferowana przez członków rodziny, dominuje wśród form opieki nad osobami starszymi i zależnymi w Polsce. Z perspektywy budżetu państwa jest to rozwiązanie efektywne kosztowo, ale nie uwzględnia kosztów pośrednich, jakimi są utracone dochody czy zdrowie opiekunów* – tłumaczy Sebastian Szyper, Prezes Stowarzyszenia Udarowcy-Liczy się Wsparcie.

<sup>1</sup> Sytuacja materialna i dochodowa gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2016 r., GUS, 2017

<sup>2</sup> Informacja o sytuacji osób starszych w Polsce za rok 2017, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, 2017

<sup>3</sup> Raport Angel Care, 2015

<sup>4</sup> Health at a Glance: Europe 2018, OECD, 2018

Organizator:



Główni Partnerzy:



Patronat honorowy:



Patronat:



## Kwalifikacje najlepszą strategią

Na sprostanie potrzebom obecnych i przyszłych pacjentów próbują przygotować się pielęgniarki. Z najnowszych danych Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych<sup>5</sup> wynika, że prawie 33% zatrudnionych pielęgniarek posiada wyższe wykształcenie. To o 44% więcej niż 5 lat temu. Swoje kwalifikacje pielęgniarki poszerzają także uczestnicząc w różnych formach kształcenia podyplomowego i szkoleniach specjalizacyjnych. W 2017 r. z obu form skorzystała ponad połowa<sup>6</sup> zatrudnionych pielęgniarek. Jedną z najczęściej wybieranych przez pielęgniarki specjalizacji i kursów kwalifikacyjnych było pielęgniarstwo opieki długoterminowej.

*– Pielęgniarki same podejmują wysiłek, aby zmienić wizerunek zawodu i być postrzegane jako eksperci w wielu obszarach terapeutycznych. Chcą podnosić swoją ekspertyzę, nieustannie dbają o poszerzanie swoich kompetencji, za co płacą przeważnie z własnej kieszeni. Musimy wykorzystać moment potrzeby kształcenia się przez pielęgniarki długoterminowe i środowiskowe oraz wesprzeć je w działaniu!* – **apeluje mgr Zofia Małas, Prezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych.**

## Akademia Opieki Długoterminowej

Odpowiedzią na chęć rozwijania swoich kompetencji przez personel pielęgniarski jest zainicjowana przez Nutricię Akademia Opieki Długoterminowej, czyli program bezpłatnych szkoleń skierowany do pielęgniarek długoterminowych i środowiskowych udzielających świadczeń w warunkach domowych.

*– Tworząc projekt ukierunkowany na rozwój systemu opieki długoterminowej w Polsce bazowaliśmy na świadczeniach w tym obszarze, które od lat bardzo dobrze funkcjonują i w których mamy doświadczenie, takich jak usługa żywienia dojelitowego w warunkach domowych. Czerpaliśmy wiedzę pozyskaną jako świadczeniodawca, aby jeszcze lepiej odpowiadać na potrzeby pielęgniarek długoterminowych, a tym samym w efekcie końcowym podnieść jakość życia pacjentów, którymi się opiekują* – **mówi Agnieszka Tomasiak, Prezes poradni żywieniowej Nutrimed, spółki należącej do organizatora projektu - Nutricii.**

W ramach pierwszej edycji w 7 miastach w Polsce uczestniczące w programie pielęgniarki

<sup>5</sup> Analiza: „Wykształcenie pielęgniarek”, Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, 22.05.2019, <https://nipip.pl/wyksztalzenie-piellegniarek/>, data pobrania 30.08.2019 r.

<sup>6</sup> Informacja o sytuacji osób starszych w Polsce za rok 2017, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, 2017

Organizator:



Główni Partnerzy:



Patronat honorowy:



Patronat:



długoterminowe i środowiskowe podczas 2 dni szkoleń będą mogły zdobyć wiedzę teoretyczną z zakresu żywienia, rehabilitacji, leczenia ran i odleżyn, a następnie wypróbować ją podczas warsztatów praktycznych.

– *Przygotowując program merytoryczny Akademii Opieki Długoterminowej wyszliśmy od potrzeb pacjentów, którym świadczone są usługi w domu, a więc pacjentów głównie neurologicznych, którzy stanowią ok. 60-70% tej grupy<sup>7</sup>; osób starszych i przewlekle chorych, cierpiących często z powodu odleżyn; pacjentów onkologicznych, wymagających wsparcia żywieniowego, a także pacjentów niepełnosprawnych i czasowo unieruchomionych, u których stopień sprawności zależy od rehabilitacji* – powiedział podczas konferencji prasowej **dr n. med. Przemysław Matras, Sekretarz Polskiego Towarzystwa Żywienia Klinicznego, członek POLSPEN.**

Program Akademii Opieki Długoterminowej obejmuje aż 14 godzin wykładów i warsztatów, podnoszących kompetencje pielęgniarek w zakresie opieki nad pacjentem przewlekle chorym, z czego aż połowę stanowi część dotycząca leczenia żywieniowego: występowania i konsekwencji niedożywienia, wskazań do wsparcia żywieniowego, żywienia doustnego, dojelitowego i pozajelitowego, jak również finansowania procedury żywieniowej. Dla porównania w czasie 6 lat studiów medycznych studenci uczelni w Unii Europejskiej mają jedynie średnio ok. 8 godz. zajęć z zakresu leczenia żywieniowego.

– *Z obserwacji pielęgniarek długoterminowych wynika, że aż 30-40% pacjentów, których odwiedzają w domach, nie jest w stanie samodzielnie jeść. Co więcej, pacjenci długoterminowi, a więc najczęściej osoby starsze czy chore neurologicznie, często borykają się z niedowładem, zaburzeniami czucia, krążenia, a więc czynnikami ryzyka rozwoju odleżyn, które powinny być leczone przy pomocy nowoczesnych opatrunków i wsparcia żywieniowego. Pielęgniarka, która odwiedza pacjenta w domu, ma szansę na obserwację stanu pacjenta i dzięki wiedzy z zakresu żywienia oraz prawidłowego postępowania w leczeniu odleżyn i ran, może doraźnie reagować na jego stan. Wcześniej wprowadzone żywienie medyczne nie tylko poprawia samopoczucie pacjenta, zwiększa komfort życia, ale też ma realny wpływ na proces leczenia czy rehabilitacji. Dlatego powinno się podejmować decyzję o jego włączeniu nie wtedy, gdy pacjent jest już niedożywiony, ale gdy pojawia się samo ryzyko niedożywienia* - dodaje **dr n. med. Przemysław Matras.**

Trzeci filar programu, obok żywienia i leczenia ran i odleżyn, stanowi rehabilitacja pacjenta długoterminowego i daje pielęgniarkom szansę na poznanie technik i metod terapii, która

<sup>7</sup> Badanie jakościowe pogłębiające temat pracy pielęgniarek długoterminowych i środowiskowych oraz ich pacjentów, a także percepcji kategorii żywienia medycznego, zrealizowane przez Insightshot na zlecenie Nutricii Medycznej w dniach 7-11.12.2015 i 8-9.02.2018. Wyniki badania opublikowane na: <https://nutriciamedyczna.pl/biuro-prasowe/praca-pielęgniarek-długoterminowych-i-srodowiskowych>

pozwoli na zwiększenie sprawności pacjenta.

**Docelowo w ramach Akademii Opieki Długoterminowej swoje kwalifikacje zwiększy 1600 pielęgniarek**, które tym samym będzie w stanie pomóc tysiącom pacjentów, którym udzielają świadczeń w warunkach domowych.

\*\*\*

**Akademia Opieki Długoterminowej** to największy w Polsce program szkoleń skierowany do pielęgniarek długoterminowych i środowiskowych udzielających świadczeń w warunkach domowych, obejmujący wykłady i warsztaty praktyczne z zakresu wsparcia żywieniowego, rehabilitacji oraz leczenia ran i odleżyn. Pierwsza edycja projektu zaplanowana jest na terenie 7 miast: Warszawy, Krakowa, Poznania, Wrocławia, Katowic, Lublina i Gdańska. Docelowo w ramach Akademii Opieki Długoterminowej zostanie przeszkolonych 1600 uczestników. Program merytoryczny został opracowany wspólnie z: Polskim Towarzystwem Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (POLSPEN), firmą Convatec oraz Stowarzyszeniem Udarowcy – Liczy się wsparcie.

Organizatorem Akademii Opieki Długoterminowej jest Nutricia. Do głównych Partnerów należą: Stowarzyszenie Udarowcy – Liczy się wsparcie oraz firma Convatec. Projekt został objęty Patronatem honorowym Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych oraz Patronatem: Krajowej Izby Fizjoterapeutów, Polskiego Towarzystwa Żywienia Pozajelitowego, Dojelitowego i Metabolizmu (POLSPEN) i Stowarzyszenia Apetyt na Życie.

Więcej informacji znajdzie się wkrótce na portalu edukacyjnym Akademii Opieki Długoterminowej, skierowanym do personelu medycznego, pacjentów i opiekunów pod adresem: [www.opiekunchorego.pl](http://www.opiekunchorego.pl).

Organizator:



Główni Partnerzy:



Patronat honorowy:



Patronat:

